

Jacek Rydlewski, Paweł Valde-Nowak

Sromowce Niżne, gm. Czorsztyn, woj. nowosądeckie

Informator Archeologiczny : badania 14, 20-21

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SIEDLNICA, gm. Waschowa
woj. leszczyńskie
Stanowisko 17a

Uniwersytet Wrocławski
Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Jan Michał Burdukiewicz przy współpracy dr Krzysztofa Brodzikowskiego i mgr Ireny Czerwińskiej. Finansował Uniwersytet Wrocławski, Drugi sezon badań, Obozowisko kultury hamburskiej.

Podjęto dalsze badania w celu uchwycenia zasięgu koncentracji artefaktów kultury hamburskiej wykrytej w ubiegłym roku. Wykop I/80 o powierzchni 53 m² stanowił kontynuację wykopu I/79 w kierunku południowo-wschodnim i południowo-zachodnim. Wykryto 636 wyrobów krzemiennych i rogowcowych, w tym 8 rdzeni i 28 narzędzi oraz 18 ułamków płytek kamiennych i otoczków. Uzyskane ostatnio wyroby hamburskie stanowią bez wątpienia część zespołu wykrytego w poprzednim sezonie, o czym świadczą składniki, które tworzą fragmenty rdzeni i odłupki z rdzeniami z obu wykopów.

Jeśli chodzi o ilość wyrobów krzemiennych zespół hamburski z Siedlnicy 17a /5246 egz./ porównywalny jest z zespołem hamburskim z położonych obok Olbrachcic i innymi stanowiskami z najliczniejszymi inwentarzami z Niżu Europejskiego. Zastanawiający jest stosunkowo mały udział narzędzi w tym zespole, który wynosi 2,23% całości inwentarza w stosunku do około 13% /średnia bogatszych zespołów/. Sądzić można, iż dotąd nie udało się odkryć krzemienicy, stanowiącej z reguły największą koncentrację narzędzi, bądź też świadczy to o pewnej odmienności funkcjonalnej stanowiska. Zaznaczyć trzeba, że wyroby kultury hamburskiej pokryte są patyną o barwie jasno - ciemnobrunatnej lub niebieskawym nalotem, natomiast nieliczne wyroby mezolityczne /pieńkowskie/ znajdowane wyłącznie w Ap były niespatynowane.

W ostatnich latach dzięki intensywnym badaniom powierzchniowym rozpoznano 3 dalsze stanowiska kultury hamburskiej w dolinie Kopanicy, która musiała być jednym z centrów osadniczych tej kultury w okresie Böllingu.

SROMOWCE NIŻNE, gm. Czorsztyn
woj. nowosądeckie

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadzili mgr Jacek Rydlewski i mgr Paweł Valde-Nowak. Finansował WKZ w Nowym Sączu. Trzeci sezon badań, Obozowisko /paleolit schyłkowy/.

Podjęto szerokoprzestrzenną eksplorację centralnych partii stanowiska, zajmujących m.in. przestrzeń pomiędzy wykopami z lat ubieg-

łych. Sondáže zeszłoroczne zostały więc niejako wchłonięte przez jeden wykop główny /I/80/, który osiągnął rozmiary 353 m². Wykonano również dwa szurfy geologiczne o wymiarze 6 m² każdy, jeden w zachodniej, drugi w północnej części stanowiska. Łącznie powierzchnia przebadana w ciągu dotychczasowych sezonów wynosi 367 m². Uzyskano 1482 zabytki, pochodzące w dużej mierze z obszaru skupienia częściowo przebadanego w 1978 r. Zabytki w skupieniu zalegają w układzie zaburzonym przez działanie procesu koluwalnego, niszczącą rolę systemu korzeniowego drzew porastających niegdyś teren stanowiska i wreszcie przez działalność zwierząt ryjących. Podkreślić jednak należy, że zakłócenie układu pierwotnego nie było duże. Przemawiać za tym może zbieżność surowcowa wyrobów w danych partiach skupienia, jego regularnie owalny zarys, obecność składanek pomiędzy wyrobami, a także grupowanie się wyrobów powiązanych funkcjonalnie /np. rdzenie, tłuczki/.

Struktura wewnętrzna inwentarza uzyskanego w br. jest następująca: rdzenie - 37, odłupki i ich fragmenty - 917, wióry i ich fragmenty - 134, okruchy i surowiaki - 132, tłuczki i rozcieracze - 75, rylczaki - 2, narzędzia - 124. W grupie narzędzi wystąpiło: 38 drapaczy, 15 rylców, 13 tylczaków, 12 półtylczaków, 4 przekłuwacze, 2 zgrzebła, 1 wiertnik, 3 skrobacze wielorakie, 1 kombinowane, 4 fragmenty narzędzi oraz 31 odłupków i wiórów retuszowanych /w tym wnąkowe/. Struktura surowca: krzemień jurajski podkrakowski - 51, obsydian - 22, granit i piaskowiec - 75 /m.in. tłuczki/, nieokreślone - 2. Pozostałe wyroby zostały wykonane z miejscowego radiolarytu pienińskiego różnych odmian. Uzyskane zabytki można łączyć z szeroko pojętą fazą osadnictwa ludności z tylczakami łukowymi i drapaczami tarnowiańskimi. Po badaniach tegorocznych można przyjąć, że większość stanowiska została przebadana.

Planowana jest ewentualna kontynuacja prac wykopaliskowych w formie uzupełniających sondáže kontrolnych.

SROMOWCE WYŻNE-KĄTY
gm. Czorsztyn
woj. nowosądeckie

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadzili mgr Jacek Rydlewski,
mgr Paweł Valde-Nowak. Finansowała
Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej
w Krakowie. Drugi sezon badań, Obozowisko
schyłkowopaleolityczne.

Wytoczono 3 wykopy szerokoprzestrzenne oraz 2 sondáže, rozkopując ogółem 239 m². Niestety najbogatszy w zabytki wykop II/79/80 ze względu na pokrycie pola uprawami tylko częściowo mógł być rozszerzony. Wyniki sondáže upoważniają do stwierdzenia, iż stanowisko ma znacznie większe rozmiary, niż pierwotnie przypuszczano.